

REVISORSEXAMEN

Del I

November 2023

© Revisorsinspektionen 2023

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	27 November 2023
Skrivtid:	2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del I
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje sida eller kalkylblad som lämnas in så att dina svar kan hanteras anonymt.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsinspektionen avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Inlämning av svar

- Efter skrivtidens slut så lämnas svaren in via e-post.
- Spara en säkerhetskopia av svaret på din dator.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.
- Svaren bör utformas så att det framgår hur du har uppfattat frågeställningen.
- Svaren bör visa vilka resonemang du har fört, inklusive hänvisningar och eventuella beräkningar samt en tydlig slutsats.
- När en revisionsberättelse efterfrågas ska en komplett revisionsberättelse bifogas, utan ditt namn eller revisionsföretag.

Bedömning

Bedömningen av svar sker utifrån en svarsmodell. Alternativa svar kan, beroende på motiveringar och eventuella kompletterande antaganden, också beaktas vid bedömningen. Poängsättning sker i enlighet med mallen, stor betydelse läggs också vid relevans i resonemang, tydlighet i vad tentanden avser med sitt svar och om svaret som helhet uppvisar att tentanden behärskar svarsområdet.

Uppgift 1	Electrify AB	Poäng
	Deluppgift 1.1	5
	Deluppgift 1.2	6
	Deluppgift 1.3	5
	Deluppgift 1.4	8
Summa		24

Uppgift 2	Autoline AB	Poäng
	Deluppgift 2.1	6
	Deluppgift 2.2	5
	Deluppgift 2.3	5
	Deluppgift 2.4	5
	Deluppgift 2.5	5
Summa		26

Uppgift 3	Evenemangsbolaget AB	Poäng
	Deluppgift 3.1	5
	Deluppgift 3.2	5
	Deluppgift 3.3	5
	Deluppgift 3.4	5
	Deluppgift 3.5	5
Summa		25

Lycka till!

1. Electrify AB (24 poäng)

Bakgrund

Electrify AB grundades 2010 och ägs till 100 % av VD i bolaget. Bolaget utvecklar och tillverkar komponenter till elbilar. Kunderna är stora etablerade producenter av elbilar.

Du är sedan fem år huvudansvarig revisor i bolaget. Bolaget upprättar från och med 2023 sin finansiella information i enlighet med K3, tidigare K2. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande (K2 samtliga år):

Ekonomisk information (Mkr)	2023	2022	2021
Intäkter	125	115	90
Resultat före skatt	-5	12	10
Summa tillgångar	40	25	25
Soliditet	46 %	69 %	67 %
Medelantal anställda	65	55	51

Deluppgift 1.1 (5 p)

Du planerar årets revision och ska genomföra en riskbedömning inför granskning av manuella bokföringsordrar.

Uppgift:

Redogör för hur du genomför din riskbedömning och vilka aspekter du tar hänsyn till samt vilka områden du därför väljer att inrikta din granskning på.

Deluppgift 1.2 (6 p)

Bolaget har tidigare redovisat enligt K2 men för 2023 uppfyller bolaget kriterierna för att klassas som ett större bolag enligt årsredovisningslagen. Ekonomiansvarig frågar därför dig hur detta kommer påverka deras redovisning.

Balansräkning enligt K2:

Tkr	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Materiella anläggningstillgångar	15 800	16 350	16 000
Lager	7 600	5 450	5 000
Omsättningstillgångar	10 800	8 700	8 400
Kassa och bank	5 800	4 500	5 600
Eget kapital	12 500	17 750	18 250
Kortfristiga skulder	27 500	17 250	16 750

Följande omständigheter föreligger:

- Bolaget har under åren 2021-2023 utfört ett utvecklingsarbete av en ny komponent. Patent förväntas erhållas i början av 2024 och därefter kan försäljning ske från och med juli 2024. Utgifterna för utveckling har uppgått till 500 Tkr år 2021, 1 000 Tkr år 2022 och 1 300 Tkr år 2023 och har redovisats som kostnad respektive år.
- Bolaget anskaffade en maskin som används i tillverkningen i januari 2020. Maskinen har en nyttjandeperiod på 7 år men skrivs i enlighet med förenklingsregeln av på 5 år. Inga komponenter med avvikande nyttjandeperiod har identifierats. Anskaffningsvärdet på maskinen var 2 000 Tkr.
- Bolaget äger en byggnad som anskaffats i januari 2018. Byggnaden har skrivits av med 2 % per år. Byggnaden kan delas upp på tre komponenter där stommen utgör 50 % av värdet och bedöms nyttjas i 50 år, inre ytskikt utgör 20 % och nyttjas i 10 år och taket som utgör 30 % och kan nyttjas i 30 år. Anskaffningsvärdet för byggnaden uppgick till 3 000 Tkr.

Uppgift:

Redogör för hur balansräkningen per 31 december 2023 ser ut efter bytet från K2 till K3 samt redogör för dina ställningstaganden (beakta enbart de uppgifter du erhållit). Bortse från eventuell uppskjuten skatt.

Deluppgift 1.3 (5 p)

Bolaget blir enligt den information du nu erhåller uppköpt av en större koncern i mitten av 2024. I den koncernen är en annan byrå valda revisorer i moderbolaget. Den större koncernens policy är att samtliga dotterbolag ska ha samma revisor som moderbolaget. Bolaget meddelar därför att du sannolikt kommer att entledigas som revisor vid ägarbytet.

Uppgift:

Redogör för dina skyldigheter som huvudansvarig revisor vid förtida avgång respektive vid avgång i samband med ordinarie bolagsstämma.

Deluppgift 1.4 (8 p)

Årets revision är i princip avslutad och du noterar följande två omständigheter som kan påverka din revisionsberättelse.

- a) Bolaget har svåra likviditetsproblem. Diskussioner pågår med banker och andra finansiärer men vid tidpunkten för årsredovisningens signering kan bolaget inte påvisa en finansieringslösning som innebär att de kommer kunna betala sina skulder under de närmsta 12 månaderna efter årsskiftet. Det finns dock flera alternativa planer för ny finansiering som objektivt kan bedömas som möjliga. Bolaget har i förvaltningsberättelsen upplyst om de ovan angivna väsentliga osäkerhetsfaktorerna som finns avseende fortsatt drift.
- b) Under revisionen noterades att bolaget redovisat en intäkt med 10 Mkr, med en 50% marginal i december 2023 för en varuförsäljning där risker och fördelar övergått till köparen först efter årsskiftet. Felet har inte rättats och överstiger vad som bedömts som väsentligt i revisionen.

Uppgift:

Redogör för dina ställningstaganden och upprätta en fullständig revisionsberättelse.

2. Autoline AB (publ.) (26 p)

Bakgrund

Autoline AB är ett större bolag som tillverkar lyft- och godshanteringsanordningar med försäljning främst till den europeiska och amerikanska marknaden. Bolaget ägs av några personer i bolagets ledning. Huvuddelen av dessa utgör bolagets styrelse. Bolaget har 9 helägda dotterbolag i Sverige och utomlands. Under föregående år initierade styrelsen en strategisk plan för notering på huvudlistan Nasdaq Stockholm inom 2-3 år. Bolaget konverterade redovisningen till IFRS under innevarande år.

Du är sedan fyra år huvudansvarig revisor. Koncernen upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med IFRS. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för koncernen enligt IFRS ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2023	2022	2021
Intäkter	1 761,1	1 339,0	999,4
Resultat före skatt	30,2	20,6	12,0
Summa tillgångar	8 390,6	7 258,4	6 339,5
Soliditet	68 %	64 %	65 %
Medelantal anställda	420	310	265

Deluppgift 2.1 (6 p)

Bolagets prestationsåtaganden uppfylls över tid. Projekten är oftast framtunga och fakturering sker enligt avtal enligt strukturen 10 % - 30 % - 40 % - 20 % som följer av projektets prognostiserade upparbetningsgrad. Bolaget har ovillkorlig rätt till betalning vid dessa tillfällen. Den 31 december 2023 finns två större pågående projekt.

Uppgift

Redogör för hur de två projekten ska redovisas och klassificeras i bolagets balansräkning utifrån följande förutsättningar. Bolaget tillämpar en kostnadsbaserad upparbetningsgrad.

Projekt 1 - Totala kostnader beräknas uppgå till 800 Tkr

Totalt ordervärde (transaktionspris) uppgår till ett fast belopp om 1 200 Tkr

Totala kostnader per 31 december 2023 uppgår till 500 Tkr

Fakturerat belopp per 31 december 2023 uppgår till 1 000 Tkr

Betalat belopp per 31 december 2023 från kunden uppgår till 1 000 Tkr

Projekt 2 - Totala kostnader beräknas uppgå till 650 Tkr

Totalt ordervärde (transaktionspris) uppgår till ett fast belopp om 1 000 Tkr

Totala kostnader per 31 december 2023 uppgår till 260 Tkr

Fakturerat belopp per 31 december 2023 uppgår till 200 Tkr

Betalat belopp per 31 december 2023 från kunden uppgår till 100 Tkr

Deluppgift 2.2 (5 p)

Bolaget innehar en investeringsportfölj med obligationer och räntefonder. Med anledning av bolagets noteringsplaner har ledningen beslutat föreslå en ny investeringsstrategi. Den innebär att gå från långsiktiga placeringar till en mer aktiv förvaltning där ledningen löpande kommer att fatta beslut om de finansiella tillgångarna i portföljen ska innehas till förfall eller säljas och återinvesteras. Ledningen vill på detta sätt maximera avkastningen från portföljen inför bolagets notering.

I samband med att den nya investeringsstrategin, vilken formulerats som en ny policy och ska beslutas på ett styrelsemöte, frågar ekonomichefen dig om ändringen får någon påverkan på redovisningen av instrumenten i portföljen.

Uppgift

Redogör för om ändringen av investeringsstrategin får någon påverkan på instrumenten i portföljen.

Deluppgift 2.3 (5 p)

Som en del i bolagets serviceerbjudande till sina kunder ingår att alltid kunna erbjuda kunder snabb och lättillgänglig service av installerade system. För att ha servicetekniker nära sina kunder på den asiatiska marknaden har man under året investerat i Asianservice, ett bolag som hyr ut tekniker med rätt spetskompetens för bolagets produkter. Inför årsbokslutet kontaktar ekonomichefen dig och önskar rådgivning kring huruvida bolaget ska konsolideras i koncernens finansiella rapporter eller inte.

Följande omständigheter föreligger:

- Autolines ägarandel (aktier) uppgår till 34,5 % av kapitalet
- Antalet aktier i bolaget uppgår totalt till 100 000 st fördelat på 50 000 st A-aktier och 50 000 st B-aktier
- En A-aktie motsvarar 10 röster medan en B-aktie motsvarar 1 röst
- Autolines innehav uppgår till totalt 34 500 st aktier fördelat på 24 500 st A-aktier och 10 000 st B-aktier
- Bolagets styrelse ska bestå av 5 ledamöter inklusive styrelseordföranden
- Aktieägaravtalet reglerar Autolines rätt att utse och avsätta 2 styrelseledamöter och bolagets styrelseordförande

Uppgift

Redogör för om Asianservice ska konsolideras i Autoline AB:s koncernredovisning.

Deluppgift 2.4 (5p)

Övervägande delen av koncernens lager ägs av moderbolaget men finns utallokerat på flertalet lagerplatser både i Sverige och ett utomlands. Revisionsteamet planerar årets kontrollinventeringar och har erhållit en specifikation över bolagets lager per 30 september 2023. Totalt lagersaldo uppgår till 850 Mkr.

Lagerplats (Sverige om inte annat anges)	Lagersaldo (Mkr)
Centrallager (Düsseldorf)	420
Komponentlager 1	110
Komponentlager 2	50
Lagerplats 3	10
Lagerplats 4	12
Lagerplats 5	13
Lagerplats 6 – extern lagerhållare	115
Lagerplats 7	120
Totalt	850

Bolaget utför inventeringar per 31 december 2023 för samtliga lagerplatser med undantag av Centrallaget där inventering sker 29-30 november 2023.

Uppgift

Redogör för vilka granskningsåtgärder som är lämpliga att utföra i samband med kontrollinventering och för vilka lagerplatser dessa skall utföras.

Deluppgift 2.5 (5 p)

Bolaget har under året lämnat lån till samtliga ledande befattningshavare i syfte att de senare ska förvärva ytterligare aktier i bolaget i samband med noteringen. Lånen till respektive befattningshavare uppgår till 150 000 kr och löper tills vidare och utan ränta.

Uppgift

Redogör för lånens bolagsrättsliga innebörd.

3. Evenemangsbolaget AB (25 poäng)

Bakgrund

Evenemangsbolaget AB anordnar konserter och andra evenemang både i egen regi och på uppdrag av andra aktörer. Bolaget ägs av fyra delägare till lika stora delar varav tre utgör styrelsen. Bolaget har ett helägt dotterbolag Artistbolaget AB som verkar som agentur för flera av de artister som spelar på Evenemangsbolagets konserter.

Du har varit personvald revisor i bolaget sedan räkenskapsåret 2013. Bolaget tillämpar K2 för sin redovisning och räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2023	2022	2021
Intäkter	64	77	45
Resultat före skatt	3	5	2
Summa tillgångar	43,7	38	39
Soliditet	82 %	80 %	81 %
Medelantal anställda	25	26	25

Deluppgift 3.1 (5 p)

Bolaget har haft stora marknadsförings- och annonskostnader under året. Kostnaderna är hänförliga till flertalet evenemang varav ett större evenemang vilket kommer genomföras under 2024. Annonsering och marknadsföring sker både gemensamt och separat för de olika evenemangen.

Uppgift

Redogör för när marknadsföringskostnaderna ska redovisas i följande fall:

- Gemensam marknadsföring för flertalet evenemang sker genom annonsering online på sociala medier. Annonsering publiceras under perioden 1 december 2023 till 31 januari 2024. Kostnaden för annonseringen uppgår till 65 000 kr.
- Marknadsföring för ett event som kommer genomföras under 2024 har skett genom annonsering på reklamskyltar under januari 2024. Annonsering utformades av konsulter som levererade den färdiga annonsen i december 2023. Konsultkostnaden uppgår till 30 000 kr och kostnaden för annonseringen till 40 000 kr.
- En annons för en vårkonsert har publicerats i varje nummer av en tidning som utkommer månadsvis under perioden november 2023 till mars 2024. Kostnaden för annonsen uppgår till 50 000 kr.

Deluppgift 3.2 (5 p)

För att minska administrationen planerar bolaget att fusionera in sitt helägda dotterbolag Artistbolaget AB i moderbolaget. Fusionen ska ske per 1 januari 2024. Artistbolaget AB förvärvades 1 januari 2022 och förvärvsanalys har tagits fram enligt nedan. Samtliga anläggningstillgångar skrivs av på fem år.

Förvärvsanalys:

Förvärvspris	30 000 Tkr
Förvärvat eget kapital	10 000 Tkr
Goodwill	20 000 Tkr

Preliminära balansräkningar per 1 januari 2024:

Balansräkning Moderbolag	Tkr	Balansräkning Dotterbolag	Tkr
Materiella anläggningstillgångar	1 500	Materiella anläggningstillgångar	700
Aktier i dotterbolag	30 000	Omsättningstillgångar	11 700
Omsättningstillgångar	8 600	Kassa och bank	5 400
Kassa och bank	3 600	Eget kapital inkl. årets res	11 500
Eget kapital inkl. årets res	36 000	Obeskattade reserver	1 700
Långfristiga skulder	2 000	Kortfristiga skulder	4 600
Kortfristiga skulder	5 700		

Uppgift:

Beräkna fusionsdifferensen och redogör för hur moderbolagets balansräkning ser ut efter fusionen.

Deluppgift 3.3 (5 p)

Bolagets hyreskostnader är omsättningsbaserade. Hyresvärden kräver varje år ett revisorsyttrande gällande bolagets omsättning under föregående kalenderår.

Uppgift

Redogör för vilken typ av yttrande du som revisor kan avge i det här fallet samt ge förslag på granskningsåtgärder.

Deluppgift 3.4 (5 p)

Ekonomiansvarige är osäker på mervärdesskattereglerna för vissa typer av transaktioner som bolaget haft under året och ber dig förklara hur reglerna ser ut för följande transaktioner.

- Bolaget har under året anordnat flera konserter där en av artisterna som fakturerar från eget bolag inte påfört moms på sin faktura. Ekonomiansvarige undrar om det är korrekt och varför ingen moms i så fall ska redovisas.
- Bolaget anordnar normalt sett bara evenemang inom Sverige men har under året anordnat en konsert i Danmark. Konsertens besökare utgörs av privatpersoner från Sverige, Danmark och Norge. Ekonomiansvarig ber dig redogöra för var momsbeskattning för evenemanget ska ske.

Uppgift

Redogör för hur du svarar den ekonomiansvarige.

Deluppgift 3.5 (5 p)

Bolaget planerar att göra en återbetalning av ett villkorat aktieägartillskott från moderbolaget. Inget beslut om detta har tagits på den ordinarie stämman som hållits några månader tidigare.

Uppgift

Redogör för vad som krävs för att kunna göra en återbetalning av aktieägartillskott under löpande år.